

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. lapkričio 16 d. *

„Ieškinys dėl įsipareigojimų neįvykdymo – Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė – Prieglobsčio politika – Direktyvos 2013/32/ES ir 2013/33/ES – Tarptautinės apsaugos suteikimo procedūra – Nepriimtino pagrindai – Sąvokos „saugi trečioji šalis“ ir „pirmoji prieglobsčio šalis“ – Prieglobsčio prašytojams teikiama pagalba – Kriminalizavimas – Draudimas atvykti į atitinkamos valstybės narės pasienio zoną“

Byloje C-821/19

dėl 2019 m. lapkričio 8 d. pagal SESV 258 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Komisija, iš pradžių atstovaujama J. Tomkin, A. Tokár ir M. Condou-Durande, vėliau – J. Tomkin ir A. Tokár,

ieškovė,

prieš

Vengriją, atstovaujamą K. Szíjjártó, M. Tátrai ir M. Z. Fehér,

atsakovė,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kuri sudaro pirmininkas K. Lenaerts, kolegijų pirmininkai A. Arabadžiev, C. Lycourgos (pranešėjas), E. Regan, N. Jääskinen, I. Ziemele ir J. Passer, teisėjai M. Ilešič, J.-C. Bonichot, A. Kumin ir N. Wahl,

generalinis advokatas A. Rantos,

posėdžio sekretorius I. Illéssy, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2020 m. lapkričio 23 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2021 m. vasario 25 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: vengrų.

Sprendimą

- 1 Savo ieškiniu Europos Komisija prašo Teisingumo Teismo konstatuoti, kad Vengrija neįvykdė įsipareigojimų pagal 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, 2013, p. 60) 8 straipsnio 2 dalį, 12 straipsnio 1 dalies c punktą, 22 straipsnio 1 dalį ir 33 straipsnio 2 dalį ir 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/33/ES, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo (OL L 180, 2013, p. 96), 10 straipsnio 4 dalį:
 - įtraukusi naują prieglobsčio prašymų nepriimtino pagrindą ir taip papildžiusi Direktyvoje 2013/32 aiškiai nustatytus pagrindus ir
 - priskyrusi prie nusikalstamų veikų organizavimo veiklą, kuria siekiama leisti pradėti asmenų, neatitinkančių nacionalinėje teisėje įtvirtintų prieglobsčio teisės kriterijų, prieglobsčio procedūrą, ir nustačiusi ribojamąsias priemones asmenims, kurie persekiojami dėl tokios nusikalstamos veikos arba nubausti už ją.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 2013/32

- 2 Direktyvos 2013/32 6 straipsnyje „Galimybė naudotis procedūra“ numatyta:

„1. Asmeniui paprašius tarptautinės apsaugos kompetentingos pagal nacionalinę teisę tokius prašymus registruoti institucijos, registracija atliekama ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo prašymo [pateikimo] dienos.

Jeigu tarptautinės apsaugos prašoma kitų institucijų, kurios, tikėtina, gali gauti tokių prašymų, tačiau nėra kompetentingos juos registruoti pagal nacionalinę teisę, valstybės narės užtikrina, kad tokiu atveju registracija būtų vykdoma [atlikta] ne vėliau kaip per šešias [darbo] dienas nuo prašymo [pateikimo] dienos.

Valstybės narės užtikrina, kad tos kitos institucijos, kurių, tikėtina, gali būti prašoma tarptautinės apsaugos, kaip antai policija, sienos apsaugos tarnyba, imigracijos tarnybos ir sulaikymo įstaigos darbuotojai, gautų atitinkamą informaciją ir jiems būtų teikiamas reikiamo lygio mokymas, atitinkantis jų užduotis bei pareigas, ir jiems būtų nurodyta informuoti prašytojus, kam ir kaip pateikti tarptautinės apsaugos prašymus.

2. Valstybės narės užtikrina, kad tarptautinės apsaugos paprašęs asmuo turėtų veiksmingą galimybę prašymą pateikti kuo greičiau. Kai prašytojas nepateikia savo prašymo, valstybės narės gali atitinkamai taikyti 28 straipsnį.

3. Nedarant poveikio 2 daliai, valstybės narės gali reikalauti, kad tarptautinės apsaugos prašymai būtų pateikti asmeniškai ir (arba) nurodytoje vietoje.

4. Nepaisant 3 dalies, laikoma, kad tarptautinės apsaugos prašymas yra pateiktas, kai atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos gauna prašytojo pateiktą blanką arba oficialų pranešimą, kai tai numatyta nacionalinėje teisėje.

<...>

3 Minėtos direktyvos 8 straipsnyje „Informavimas ir konsultavimas sulaikymo patalpose ir sienos perėjimo punktuose“ nurodyta:

„1. Esant požymiams, kad trečiosios šalies piliečiai ar asmenys be pilietybės, laikomi sulaikymo patalpose ar sienos perėjimo punktuose, įskaitant tranzito zonas prie išorės sienų, gali pageidauti prašyti tarptautinės apsaugos, valstybės narės jiems suteikia informaciją, kaip tai padaryti. Tose sulaikymo patalpose ir perėjimo punktuose valstybės narės užtikrina vertimą žodžiu, jeigu jo reikia siekiant sudaryti sąlygas naudotis prieglobsčio procedūra.

2. Valstybės narės užtikrina, kad prašytojams patariančios ir juos konsultuojančios organizacijos ir asmenys turėtų veiksmingą galimybę susitikti su prašytojais, esančiais sienos perėjimo punktuose, įskaitant tranzito zonas, prie išorės sienų. Valstybės narės gali nustatyti taisykles, reglamentuojančias tokių organizacijų ir asmenų buvimą tuose sienos perėjimo punktuose, ir visų pirma nustatyti, kad galimybė susitikti suteikiama gavus valstybių narių kompetentingų institucijų sutikimą. Tokios galimybės susitikti apribojimai gali būti nustatyti tik tais atvejais, kai pagal nacionalinę teisę jie yra objektyviai būtini siekiant atitinkamuose sienos perėjimo punktuose užtikrinti saugumą, viešąją tvarką ar atitinkamų perėjimo punktų administracinį valdymą, jeigu tokiu būdu galimybė susitikti nėra itin apribojama arba susitikti tampa neįmanoma.“

4 Tos pačios direktyvos 9 straipsnio „Teisė likti valstybėje narėje prašymo nagrinėjimo metu“ 2 dalyje numatyta:

„Valstybės narės gali daryti išimtį tik tais atvejais, kai asmuo pateikia paskesnę prašymą, nurodytą 41 straipsnyje, arba kai jos atitinkamai perduoda arba išduoda asmenį kitai valstybei narei, remdamosi įsipareigojimais pagal Europos arešto orderį arba kitais įsipareigojimais, arba įsipareigojimais trečiajai šaliai arba tarptautiniams baudžiamiesiems teismams.“

5 Šios direktyvos 12 straipsnyje „Prašytojams numatytos garantijos“ nurodyta:

„1. Atsižvelgdamos į III skyriuje numatytas procedūras valstybės narės užtikrina, kad visi prašytojai galėtų naudotis šiomis garantijomis:

<...>

c) neatimama galimybė jiems bendrauti su [Jungtinių Tautų vyriausioju pabėgėlių reikalų komisaru (JTVPK)] arba bet kokia kita organizacija, teikiančia teisinius patarimus prašytojams ar kitas konsultacijas pagal atitinkamos valstybės narės teisę;

<...>

2. Taikant V skyriuje numatytas procedūras, valstybės narės užtikrina, kad visiems prašytojams būtų užtikrintos garantijos, lygiavertės nurodytosioms 1 dalies b–e punktuose.“

- 6 Direktyvos 2013/32 22 straipsnio „Teisė gauti teisinę pagalbą ir atstovavimą visais procedūros etapais“ 1 dalyje numatyta:

„Prašytojams suteikiama galimybė savo pačių sąskaita tinkamai tartis su patarėju teisės klausimais arba kitu patarėju, kurie pagal nacionalinę teisę gali tą daryti ar kuriems tai yra leidžiama, dėl klausimų, susijusių su jų tarptautinės apsaugos prašymais, visais procedūros etapais, be kita ko, ir priėmus neigiamą sprendimą.“

- 7 Šios direktyvos 23 straipsnio „Teisinės pagalbos ir atstovavimo apimtis“ 2 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad patarėjas teisės klausimais arba kitas patarėjas, padedantis arba atstovaujantis prašytojui, galėtų įeiti į uždaras zonas, kaip antai sulaikymo patalpas ir tranzito zonas, kad galėtų konsultuoti prašytoją pagal Direktyvos 2013/33/ES 10 straipsnio 4 dalį ir 18 straipsnio 2 dalies b ir c punktus.“

- 8 Šios direktyvos III skyriaus „Pirmosios instancijos procedūros“ 31–43 straipsniuose numatytos taisyklės, susijusios su tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimo procedūra.

- 9 Minėtos direktyvos 31 straipsnio „Nagrinėjimo procedūra“ 8 dalyje nurodyta:

„Valstybės narės gali nustatyti, kad nagrinėjimo procedūra pagal II skyriaus pagrindinius principus ir garantijas gali būti paspartinta ir (arba) pagal 43 straipsnį vykdoma pasienyje arba tranzito zonose, jeigu:

- a) prašytojas, pateikdamas savo prašymą ir nurodydamas faktus, iškėlė tik tokius klausimus, kurie nėra svarbūs nagrinėjant, ar jis priskirtinas prie tarptautinės apsaugos gavėjų remiantis [2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (nauja redakcija) (OL L 337, 2011, p. 9)]; arba
- b) prašytojas atvyko iš saugios kilmės šalies, kaip apibrėžta šioje direktyvoje; arba
- c) prašytojas suklaidino institucijas, pateikdamas klaidingą informaciją ar netikrus dokumentus arba nepateikdamas svarbios informacijos ar dokumentų apie savo tapatybę ir (arba) pilietybę, kurie galėjo neigiamai paveikti sprendimą; arba
- d) tikėtina, kad prašytojas iš nesąžiningų paskatų sunaikino ar išmetė tapatybės ar kelionės dokumentą, kuris būtų padėjęs nustatyti jo tapatybę arba pilietybę; arba
- e) prašytojas pateikė akivaizdžiai nenuoseklius ir prieštarigus, akivaizdžiai klaidingus ar neįtikimus nusiskundimus, kurie prieštarauja tinkamai patikrintai informacijai apie kilmės šalį, todėl jo reikalavimai tampa akivaizdžiai neįtikinami, kiek tai susiję su jo priskyrimu prie tarptautinės apsaugos gavėjų remiantis Direktyva [2011/95]; arba
- f) prašytojas pateikė paskesnę tarptautinės apsaugos prašymą, kuris nėra nepriimtinas pagal 40 straipsnio 5 dalį; arba
- g) prašytojas prašo apsaugos tik siekdamas atidėti arba sužlugdyti anksčiau priimto sprendimo arba sprendimo, kuris bus priimtas artimiausiu laiku, vykdymą, kuriuo remiantis jis būtų išsiųstas iš šalies; arba

- h) prašytojas neteisėtai atvyko į valstybės narės teritoriją arba neteisėtai joje išbuvo ilgesnį laiką ir be rimtos priežasties nepranešė apie save institucijoms arba neatidėliodamas nepaprašė tarptautinės apsaugos, esant tokioms jo atvykimo aplinkybėms; arba
- i) prašytojas atsisako vykdyti pareigą leisti paimti jo pirštų atspaudus pagal Europos 2013 m. birželio 26 d. Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 603/2013 dėl *Eurodac* sistemos pirštų atspaudams lyginti sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti Reglamentą (ES) Nr. 604/2013, kuriuo sukuriama valstybės narės, atsakingos už vienoje iš valstybių narių trečiosios šalies piliiečio arba asmens be pilietybės pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai, ir dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų bei Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su *Eurodac* sistemos duomenimis ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1077/2011, kuriuo įsteigiama Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra [(OL L 181, 2013 p. 1)]; arba

<...>“

- 10 Direktyvos 2013/32 33 straipsnyje „Nepriimtini prašymai“ nurodyta:

- „1. Be bylų, kuriose prašymas nenagrinėjamas pagal Reglamentą (ES) Nr. 604/2013, valstybės narės neprivalo nagrinėti, ar prašytojas priskirtinas prie tarptautinės apsaugos gavėjų pagal [Direktyvą 2011/95], kai vadovaujantis šiuo straipsniu prašymas laikomas nepriimtinu.
2. Valstybės narės gali laikyti tarptautinės apsaugos prašymą nepriimtinu, tik jeigu:
- a) tarptautinę apsaugą suteikė kita valstybė narė;
 - b) pagal 35 straipsnį šalis, kuri nėra valstybė narė, yra laikoma prašytojo pirmąja prieglobsčio šalimi;
 - c) pagal 38 straipsnį šalis, kuri nėra valstybė narė, laikoma prašytojui saugia trečiaja šalimi;
 - d) prašymas yra paskesnis prašymas, kai neatsirado naujos informacijos arba duomenų, susijusių su nagrinėjimu, ar prašytojas priskirtinas prie tarptautinės apsaugos gavėjų pagal [Direktyvą 2011/95] arba prašytojas jų nepateikė; arba
 - e) prašytojo išlaikomas asmuo pateikia prašymą po to, kai pagal 7 straipsnio 2 dalį jis davė sutikimą, kad jo byla būtų jo vardu pateikto prašymo dalimi, ir nėra faktų, susijusių su išlaikomo asmens padėtimi, dėl kurių būtų pateisinamas atskiras prašymas.“

- 11 Tos pačios direktyvos 35 straipsnyje „Pirmosios prieglobsčio šalies koncepcija“ numatyta:

„Šalis gali būti laikoma pirmąja prieglobsčio šalimi konkrečiam prašytojui, jeigu:

- a) jis yra pripažintas pabėgėliu toje šalyje ir vis dar galės naudotis tokia apsauga; arba
- b) jis kitokiu būdu naudosis pakankama apsauga toje šalyje, įskaitant negrąžinimo principą, jeigu jis bus pakartotinai priimtas į tą šalį.

<...>“

12 Minėtos direktyvos 38 straipsnyje „Saugios trečiosios šalies koncepcija“ nustatyta:

„1. Valstybės narės gali taikyti saugios trečiosios šalies koncepciją tik jeigu kompetentingos institucijos yra įsitikinusios, kad atitinkamoje trečioje šalyje su tarptautinės apsaugos siekiančiu asmeniu bus elgiamasi pagal toliau išvardytus principus:

- a) gyvybei ir laisvei negresia pavojus dėl rasės, religijos, tautybės, priklausymo prie tam tikros socialinės grupės [priklausymo tam tikrai socialinei grupei] ar politinių įsitikinimų;
- b) nėra [Direktyvoje 2011/95] apibrėžtos didelės žalos pavojaus;
- c) pagal [1951 m. liepos 28 d. Ženevoje pasirašytą Konvenciją dėl pabėgėlių statuso (*Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys*, 189 t., p. 150, 1954 m., Nr. 2545), iš dalies pakeistą 1967 m. sausio 31 d. Niujorke priimtu Protokolu dėl pabėgėlių statuso] laikomasi negražinimo principo;
- d) laikomasi draudimo išsiūsti iš šalies pažeidžiant teisę nepatirti kankinimo ir žiauraus, nežmoniško ar žeminamo elgesio, kaip numatyta tarptautinėje teisėje, ir
- e) yra galimybė kreiptis dėl pabėgėlio statuso ir, jeigu suteikiamas šis statusas – gauti apsaugą pagal [Konvenciją dėl pabėgėlių statuso].

2. Saugios trečiosios šalies koncepcijos taikymui galioja nacionalinėje teisėje nustatytos taisyklės, įskaitant:

- a) taisyklės, kuriomis reikalaujama, kad tarp prašytojo ir atitinkamos trečiosios šalies būtų ryšys, kuriuo remdamasis tas asmuo turėtų svarių priežasčių vykti į tą šalį;
- b) metodologines taisyklės, kuriomis remdamosi kompetentingos institucijos įsitikintų, kad saugios trečiosios šalies koncepcija gali būti taikoma konkrečiai šaliai arba konkrečiam prašytojui. Tokią metodologiją sudaro atskirų atvejų nagrinėjimas, ar šalis yra saugi konkrečiam prašytojui, ir (arba) šalių, bendrai laikomų saugiomis, nacionalinis priskyrimas;
- c) taisyklės pagal tarptautinę teisę, leidžiančias atlikti atskirą nagrinėjimą, ar trečioji šalis yra saugi konkrečiam prašytojui, kurios bent leidžia prašytojui ginčyti saugios trečiosios šalies koncepcijos taikymą remiantis tuo, kad trečioji šalis nėra saugi jo konkrečiomis aplinkybėmis. Prašytojui taip pat leidžiama ginčyti sąsajos tarp jo ir trečiosios šalies pagal a punktą buvimą.

<...>

4. Kai trečioji šalis neleidžia prašytojui atvykti į savo teritoriją, valstybės narės užtikrina, kad prašytojas turėtų galimybę dalyvauti procedūroje pagal II skyriaus pagrindinius principus ir garantijas.

<...>“

Direktyva 2013/33

- 13 Direktyvos 2013/33 10 straipsnio „Sulaikymo sąlygos“ 4 dalyje numatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad šeimos nariai, teisiniai patarėjai arba konsultantai ir asmenys, atstovaujantys susijusioje valstybėje narėje pripažintoms atitinkamoms nevyriausybinėms organizacijoms, galėtų bendrauti su prašytojais ir juos lankyti privatumą užtikrinančiomis sąlygomis. Galimybė lankytis sulaikymo centre gali būti ribojama tik tada, kai pagal nacionalinę teisę tokie apribojimai akivaizdžiai būtini dėl sulaikymo centro saugumo, viešosios tvarkos arba administracinio valdymo, su sąlyga, kad tokia galimybė nėra griežtai ribojama arba nėra nesudaroma.“

- 14 Šios direktyvos 18 straipsnyje „Materialinių priėmimo sąlygų sudarymo būdai“ nustatyta:

„1. Kai būstas suteikiamas natūra, tai turėtų būti viena iš toliau nurodytų formų ar jų derinys:

- a) patalpos prašytojams apgyvendinti, kol yra nagrinėjamas prie valstybės sienos arba tranzito zonose pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas;
- b) apgyvendinimo centrai, kuriuose užtikrinamas tinkamas gyvenimo lygis;
- c) privatūs namai, butai, viešbučiai ar kitos prašytojų apgyvendinimui pritaikytos patalpos.

2. Nedarydamos poveikio [Nepažeisdamos] joki[ų] specialių] sulaikymo sąlyg[ų], nustatyt[ų] 10 ir 11 straipsniuose, valstybės narės, kiek tai susiję su būstu, nurodytu šio straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose, užtikrina, kad:

<...>

- b) prašytojai turėtų galimybę bendrauti su giminaičiais, teisiniais patarėjais arba konsultantais, JTVPK ir kitais atitinkamų nacionalinių, tarptautinių ir nevyriausybinių organizacijų bei įstaigų atstovais;
- c) šeimos nariams, teisiniams patarėjams arba konsultantams ir JTVPK ir susijusios valstybės narės pripažintiems atitinkamų nevyriausybinių organizacijų atstovams suteikiama galimybė lankytis patalpose, kad jie galėtų padėti prašytojams. Toks lankymasis gali būti ribojamas tik dėl priežasčių, susijusių su patalpų arba su prašytojų saugumu.

<...>“

Direktyva 2002/90 /EB

- 15 2002 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2002/90/EB, apibrėžiančios padėjimą neteisėtai atvykti, vykti tranzitu ir apsigyventi (OL L 328, 2002, p. 17; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 64), 1 straipsnyje numatyta:

„1. Kiekviena valstybė narė įteisina atitinkamas sankcijas:

- a) tam, kas iš anksto apgalvotai padeda asmeniui, kuris nėra valstybės narės pilietis, atvykti į valstybės narės teritoriją arba per ją vykti tranzitu pažeidžiant tos valstybės įstatymus dėl užsieniečių atvykimo arba jų vykimo tranzitu;

b) tam, kas dėl finansinės naudos iš anksto apgalvotai padeda asmeniui, kuris nėra valstybės narės pilietis, apsigyventi valstybės narės teritorijoje pažeidžiant tos valstybės įstatymus dėl užsieniečių gyvenimo [gyvenimo šalyje].

2. Kiekviena valstybė narė, remdamasi savo nacionaline teise ir praktika, gali nuspręsti netaikyti sankcijų už šio straipsnio 1 dalies a punkte apibrėžtą veiką tais atvejais, kai ta veika yra siekiama suteikti tam asmeniui humanitarinę pagalbą.“

Pamatinis sprendimas 2002/946/TVR

16 2002 m. lapkričio 28 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2002/946/TVR dėl bausmių sistemos stiprinimo siekiant užkirsti kelią padėjimui neteisėtai atvykti, vykti tranzitu ir apsigyventi (OL L 328, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 61) 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad už [Direktyvos 2002/90] 1 ir 2 straipsniuose apibrėžtus pažeidimus būtų baudžiama veiksmingomis, proporcingomis ir atgrasiomis [atgrasomosiomis] baudžiamosiomis bausmėmis, dėl kurių gali būti taikoma ekstradicija.“

17 Šio pagrindų sprendimo 6 straipsnyje nurodyta:

„Šis pagrindų sprendimas taikomas nedarant poveikio apsaugai, kuri pagal tarptautinę teisę pabėgėliams ir prieglobsčio prašytojams suteikiama pagal tarptautinę pabėgėlių teisę ar kitus su žmogaus teisėmis susijusius tarptautinius dokumentus, ypač nepažeidžiant valstybių narių tarptautinių įsipareigojimų pagal [Konvencijos dėl pabėgėlių statuso] 31 ir 33 straipsnius.“

Vengrijos teisė

18 Šiame procese taikytinos redakcijos 2007 m. birželio 29 d. *Menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény* (2007 m. Įstatymas Nr. LXXX dėl teisės į prieglobstį; toliau – Įstatymas dėl teisės į prieglobstį) (*Magyar Közlöny 2007/83*) 51 straipsnio 2 dalies f punkte numatytas naujas prieglobsčio prašymo nepriimtinumą pagrindas, apibrėžtas taip:

„Prašymas yra nepriimtinas, jeigu prašytojas atvyko į Vengriją per šalį, kurioje jis nėra persekiojamas, kaip tai suprantama pagal šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalį, arba kurioje jam negresia didelės žalos pavojus, kaip tai suprantama pagal [šio įstatymo] 12 straipsnio 1 dalį, arba kurioje užtikrinamas tinkamas apsaugos lygis.“

19 Įstatymo dėl teisės į prieglobstį 51 straipsnio 12 dalyje nustatyta:

„Jei taikomas 2 dalies f punktas, prašytojas, kai tik yra informuotas ir bet kuriuo atveju per tris dienas nuo šio pranešimo gavimo, gali pareikšti, kad 2 dalies f punkte nustatytos sąlygos dėl atitinkamos šalies nebuvo įvykdytos jo konkrečiu atveju.

<...>“

20 Šiame procese taikytinos redakcijos 2012 m. liepos 13 d. *Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény* (2012 m. Įstatymas Nr. C, kuriuo priimamas Baudžiamasis kodeksas; toliau – Baudžiamasis kodeksas) (*Magyar Közlöny* 2012/92) 353/A straipsnyje „Neteisėtos imigracijos palengvinimas“ numatyta:

„1. Tas, kas vykdo organizavimo veiklą, kuria siekiama

a) padėti pradėti Vengrijoje prieglobsčio procedūrą asmeniui, kuris savo pilietybės šalyje, savo nuolatinės gyvenamosios vietos šalyje arba bet kurioje kitoje šalyje, per kurią jis atvyko, nėra persekiojamas dėl rasės, pilietybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei, religinių ar politinių įsitikinimų arba neturi pagrįstos priežasties bijoti tiesioginio persekiojimo, arba

b) padėti asmeniui, neteisėtai atvykstančiam į Vengriją arba neteisėtai gyvenančiam Vengrijoje, gauti leidimą gyventi šalyje,

gali būti baudžiamas laisvės apribojimo bausme, nebent jis padaro sunkesnę nusikalstamą veiklą.

2. Tas, kas suteikia materialinių išteklių 1 dalyje nurodytai nusikalstamai veikai daryti arba vykdo tokią organizavimo veiklą reguliariai, baudžiamas laisvės atėmimu iki vienu metų.

3. Tas, kas padaro 1 dalyje nurodytą nusikalstamą veiklą

a) siekdamas finansinės naudos,

b) padėdamas daugiau nei vienam asmeniui arba

c) veikdamas teritorijoje, esančioje mažesniu nei aštuonių kilometrų atstumu nuo sienos ar pasienio ženklo, žyminčio išorės sieną pagal 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) [OL L 77, 2016, p. 1] 2 straipsnio antrą pastraipą, baudžiamas 2 dalyje numatyta bausme.

4. 1 dalyje nurodytą nusikalstamą veiklą padariusio asmens bausmė gali būti sumažinta be apribojimų arba, kai reikia taikyti specialią tvarką, gali būti panaikinta, jei šią veiklą padaręs asmuo atskleidžia aplinkybes, kuriomis nusikalstama veika buvo padaryta, ne vėliau nei tuo momentu, kai buvo pradėtas tyrimas.

5. Pagal šį straipsnį organizavimo veiklai priskiriami visų pirma tokie veiksmai, atliekami 1 dalyje nurodytu tikslu:

a) stebėjimo vykdymas prie sienų, sienos ar pasienio ženklo, žyminčio Vengrijos išorės sieną pagal Reglamento 2016/399 2 straipsnio 2 punktą,

b) informacinių dokumentų parengimas ar platinimas arba pavedimas trečiajam asmeniui atlikti šiuos veiksmus ir

c) tinklo sukūrimas ar eksploatavimas.“

- 21 Šiame procese taikytinos redakcijos 1994 m. balandžio 20 d. *Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény* (1994 m. Policijos įstatymas Nr. XXXIV; toliau – Policijos įstatymas) (*Magyar Közlöny* 1994/41) 46/F straipsnyje „Išsiuntimo priemonės, naudojamos sienos saugumui užtikrinti“ nustatyta:

„Siekiant palaikyti tvarką prie valstybės sienos ir užkirsti kelią galimam sienos apsaugos trikdymui, policijos pareigūnai bet kuriam asmeniui, kurio baudžiamasis persekiojimas vykdomas dėl neteisėto sienos užkardos kirtimo (Baudžiamojo kodekso 352/A straipsnis), sienos užkardos sugadinimo (Baudžiamojo kodekso 352/B straipsnis), trukdymo statyti ir prižiūrėti sienos užkardą (Baudžiamojo kodekso 352/C straipsnis), prekybos žmonėmis (Baudžiamojo kodekso 353 straipsnis), pagalbos neteisėtam gyvenimui šalyje (Baudžiamojo kodekso 354 straipsnis) ar neteisėtos imigracijos palengvinimo (Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnis), neleidžia atvykti į teritoriją, esančią mažesniu nei aštuonių kilometrų atstumu nuo sienos ar pasienio ženklo, žyminčio Vengrijos teritorijos išorės sieną pagal [Reglamento 2016/399] 2 straipsnio 2 punktą, arba reikalauja, kad toks asmuo paliktų šią zoną, jei jis joje yra.“

Ikiteisminė procedūra

- 22 2018 m. liepos 19 d. Komisija išsiuntė Vengrijai oficialų pranešimą, kuriame, be kita ko, pripažino prieštaraujančiais Sąjungos teisei Vengrijos teisės aktų leidėjo atliktą tarptautinės apsaugos prašymo nepriimtino pagrindų išplėtimą, priskyrimą prie nusikalstamų veikų organizavimo veiklą, kuria siekiama palengvinti prieglobsčio prašymų pateikimą asmenims, neturintiems teisės į prieglobstį pagal Vengrijos teisę, ir judėjimo laisvės apribojimus, nustatytus asmenims, susijusiems su ta nusikalstama veika.
- 23 Vengrija atsakė į oficialų pranešimą (jos raštą Komisija gavo 2018 m. rugsėjo 19 d.); savo rašte Vengrija nurodė, kad jos teisės aktai atitinka Sąjungos teisę.
- 24 2019 m. sausio 24 d. Komisija priėmė pagrįstą nuomonę, kurioje, be kita ko, tvirtino, kad Vengrija neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalį, 12 straipsnio 1 dalies c punktą, 22 straipsnio 1 dalį ir 33 straipsnio 2 dalį, taip pat pagal Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalį:
- įtraukusi naują prieglobsčio prašymų nepriimtino pagrindą ir taip papildė Direktyvoje 2013/32 aiškiai nustatytus pagrindus ir
 - priskyrusi prie nusikalstamų veikų organizavimo veiklą, kuria siekiama palengvinti prieglobsčio procedūros pradėjimą, ir
 - nustačiusi ribojamąsias priemones asmenims, kaltinamiems padarius tokią nusikalstamą veiką arba dėl to nuteistiems.
- 25 2019 m. kovo 23 d. Vengrija atsakė į šią pagrįstą nuomonę ir pakartojo savo poziciją, kad atitinkamos Vengrijos teisės aktų nuostatos atitinka Sąjungos teisę ir yra pateisinamos, atsižvelgiant į dėl masinės imigracijos jos teritorijoje susidariusią krizinę situaciją.
- 26 Kadangi Komisijos neįtikino Vengrijos argumentai, ji nusprendė pareikšti šį ieškinį.

Dėl Įstatymo dėl teisės į prieglobstį 51 straipsnio 2 dalies f punkto

Šalių argumentai

- 27 Komisija mano, kad Vengrija neįvykdė išipareigojimų pagal Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalį, nes Įstatymo dėl teisės į prieglobstį 51 straipsnio 2 dalies f punkte numatė, kad prieglobsčio prašymas turi būti laikomas nepriimtiniu, jei prašytojas atvyko per šalį, kurioje jis nėra persekiojamas arba kurioje užtikrinamas tinkamas apsaugos lygis.
- 28 Komisija teigia, kad šio nepriimtimumo pagrindo negalima prilyginti Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalyje išsamiai išvardytiems nepriimtimumo pagrindams. Konkrečiai ji nurodo, kad jis negali būti pripažintas atitinkančiu „pirmosios prieglobsčio šalies“ arba „saugios trečiosios šalies“ koncepcijas, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.
- 29 Atsižvelgdama į 2020 m. kovo 19 d. Sprendimą *Bevindorlősi és Menekőltőgyi Hivatal (Tompa)* (C-564/18, EU:C:2020:218) Vengrija abejoja, ar Direktyvos 2013/32 33 straipsnis gali įtvirtinti tinkamą pusiausvyrą tarp prieglobsčio prašymų nagrinėjimo sistemų perkrovos dėl nepagrįstų prašymų ir prašytojų, kuriems tikrai reikia tarptautinės apsaugos, teisėtų interesų.
- 30 Šios valstybės narės teigimu, Įstatymo dėl teisės į prieglobstį 51 straipsnio 2 dalies f punktu siekiama bausti už piktnaudžiavimą, numatant, kad, atsižvelgiant į Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytą nepriimtimumo pagrindą, susijusį su „saugia trečiaja šalimi“, asmens, kuris vyko per valstybę (o tam tikrais atvejais joje užtruko ilgą laiką), kurioje jis nebuvo persekiojamas ir nėra pavojaus, kad taip gali atsitikti, pateiktas prašymas iš principo yra nepriimtinas, net jeigu toje valstybėje tas asmuo nepateikė tarptautinės apsaugos prašymo.
- 31 Tai, kad Sąjungos teisės nuostatos nepakankamos siekiant kovoti su piktnaudžiavimo atvejais, matyti ir iš pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo Sąjungoje nustatoma bendra tarptautinės apsaugos tvarka ir panaikinama Direktyva 2013/32/ES [COM(2016) 467 *final*].

Teisingumo Teismo vertinimas

- 32 Pirmiausia reikia pažymėti, kad, priešingai, nei, atrodo, teigia Vengrija, vien aplinkybė, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas numatė Direktyvos 2013/32 pakeitimą, nėra reikšminga aplinkybė nagrinėjant šį kaltinimą, kuris turi būti vertinamas atsižvelgiant į šiai valstybei narei skirtoje pagrįstoje nuomonėje nurodyto termino pabaigoje galiojančius Sąjungos teisės aktus (šiuo klausimu žr. 2011 m. gegužės 24 d. Sprendimo *Komisija / Portugalija, C-52/08, EU:C:2011:337, 41 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją*).
- 33 Atsižvelgiant į šią pirminę pastabą, pažymėtina, kad pagal Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 1 dalį, be tų atvejų, kai prašymas nenagrinėjamas pagal Reglamentą Nr. 604/2013, valstybės narės taip pat neprivalo nagrinėti, ar prašytojas priskirtinas prie tarptautinės apsaugos gavėjų pagal Direktyvą 2011/95, kai vadovaujantis šia nuostata prašymas laikomas nepriimtiniu. Šiuo klausimu Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalyje pateikiamas išsamus atvejų, kai valstybės narės gali pripažinti, kad tarptautinės apsaugos prašymas yra nepriimtinas, sąrašas (2020 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU ir C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 149 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją*).

- 34 Kaip Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, Įstatymo dėl teisės į prieglobstį 51 straipsnio 2 dalies f punktas neatitinka nė vieno iš Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalies a, b, d ir e punktuose numatytų nepriimtino pagrindų (šiuo klausimu žr. 2020 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság*, C-924/19 PPU ir C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 151 punktą ir 161–164 punktus).
- 35 Dėl 33 straipsnio 2 dalies c punkto primintina, kad pagal šią nuostatą valstybės narės gali laikyti tarptautinės apsaugos prašymą nepriimtinu, kai pagal Direktyvos 2013/32 38 straipsnį šalis, kuri nėra valstybė narė, laikoma prašytojui saugia trečiaja šalimi.
- 36 Kaip yra nusprendęs Teisingumo Teismas, iš šios direktyvos 38 straipsnio matyti, kad sąvoka „saugi trečioji šalis“ taikoma, jeigu įvykdytos jos 1–4 dalyse nustatytos kumuliacinės sąlygos (2020 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság*, C-924/19 PPU ir C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 153 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Pagal minėtos direktyvos 38 straipsnio 2 dalies a punktą reikalaujama, kad tarp prieglobščio siekiančio asmens ir atitinkamos trečiosios šalies būtų ryšys, kuriuo remiantis tas asmuo turėtų svarių priežasčių vykti į tą šalį.
- 37 Nagrinėjamu atveju Įstatymo dėl teisės į prieglobstį 51 straipsnio 2 dalies f punkte numatytas ryšys tarp tokio prašytojo ir atitinkamos trečiosios šalies atsiranda tiesiog dėl šio prašytojo tranzito per šios šalies teritoriją.
- 38 Pakanka pažymėti, kad, kaip yra nusprendęs Teisingumo Teismas, vien aplinkybė, kad tarptautinės apsaugos prašytojas vyko tranzitu per trečiosios šalies teritoriją, negali būti tinkama priežastis manyti, kad minėtas prašytojas gali pagrįstai grįžti į šią šalį (2020 m. kovo 19 d. Sprendimo *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa)*, C-564/18, EU:C:2020:218, 47 punktas).
- 39 Be to, Direktyvos 2013/32 38 straipsnio 2 dalyje valstybėms narėms numatyta pareiga, siekiant taikyti sąvoką „saugi trečioji šalis“, nustatyti taisykles, kuriose būtų numatyti metodai, taikomi kiekvienu konkrečiu atveju vertinant, ar atitinkama trečioji šalis atitinka sąlygas, kad būtų laikoma saugia prašytojui, ir galimybė minėtam prašytojui ginčyti ryšio su šia trečiaja šalimi buvimą, negalėtų būti pagrįsta, jei vien tarptautinės apsaugos prašytojo tranzitas per atitinkamą trečiąją šalį šiuo aspektu būtų pakankamas arba reikšmingas ryšys (2020 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság*, C-924/19 PPU ir C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 158 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 40 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad vien tarptautinės apsaugos prašytojo tranzitas per atitinkamą trečiąją šalį negali būti pripažintas „ryšiu“ su šia trečiaja šalimi, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2013/32 38 straipsnio 2 dalies a punktą (2020 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság*, C-924/19 PPU ir C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 159 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 41 Todėl Įstatymo dėl teisės į prieglobstį 51 straipsnio 2 dalies f punktas negali būti laikomas šios direktyvos 33 straipsnio 2 dalies c punkte numatyto su saugia trečiaja šalimi susijusio nepriimtino pagrindo taikymu (2020 m. kovo 19 d. Sprendimo *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa)*, C-564/18, EU:C:2020:218, 51 punktas), taigi, priešingai, nei teigia Vengrija, jis negali būti laikomas tinkamu šios nuostatos perkėlimu į nacionalinę teisę.

- 42 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia pripažinti, kad numaćiusi, jog galima atmesti tarptautinės apsaugos prašymą kaip nepriimtina, motyvuojant tuo, kad prašytojas atvyko į jos teritoriją per valstybę, kurioje jis nėra persekiojamas ar jam nekyla didelės žalos grėsmė arba kurioje užtikrinamas tinkamas apsaugos lygis, Vengrija neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalį.

Dėl Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkto

Šalių argumentai

- 43 Komisija mano, kad priėmusi Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktą Vengrija pažeidė Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalį, 12 straipsnio 1 dalies c punktą, 22 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalį.
- 44 Šiuo klausimu Komisija pažymi, kad Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkte numatyta nusikalstamos veikos sudėties formuluotė yra „plati“ ir „netikslī“.
- 45 Taigi, pirma, nors, remiantis šio 353/A straipsnio aiškinamuoju memorandumu, šios nusikalstamos veikos įtraukimas pateisinamas padidėjusia piktnaudžiavimo prieglobsčio procedūra rizika, minėtos nusikalstamos veikos taikymo sritis, kaip matyti iš minėto 353/A straipsnio teksto, apima ne tik atvejus, kai prašymas pateikiamas sąmoningai piktnaudžiaujant arba kai klaidinamos valdžios institucijos.
- 46 *Alkotmánybíróság* (Konstitucinis Teismas, Vengrija) jurisprudencijoje, susijusioje su tuo pačiu 353/A straipsniu, šis straipsnis nebuvo išaiškintas, nes pagal jį pareiga nustatyti, kada pagalba prieglobsčio prašytojui gali būti prilyginta humanitarinei pagalbai, ir taip būtų išvengta baudžiamosios atsakomybės, perleista bendrosios kompetencijos teismui.
- 47 Be to, Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnyje numatyta pareiga įrodyti pažeidėjo tiesioginę tyčią taip pat nesuteikia pakankamų garantijų asmenims, teikiantiems pagalbą prieglobsčio prašytojams. Iš tiesų šis straipsnis grindžiamas klaidinga prielaida, kad asmuo, kuris vykdo organizavimo veiklą, siekdamas pasiūlyti tokią pagalbą, iš anksto žino, ar prieglobsčio prašytojai atitinka prieglobsčio suteikimo Vengrijoje sąlygas, nors ne šis asmuo turi nuspręsti, ar jie turi pabėgėlių statusą.
- 48 Antra, atsižvelgiant į Įstatymo dėl teisės į prieglobstį 51 straipsnio 2 dalies f punktą, pagal Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalį leidžiama bausti už organizavimo veiklą, kuria siekiama padėti asmeniui, kuris nėra persekiojamas nė vienoje šalyje, per kurią jis atvyko, arba neturi pagrįstos priežasties bijoti tiesioginio persekiojimo, pateikti prieglobsčio prašymą.
- 49 Tačiau esant krizinei situacijai, nuo 2015 m. Vengrijoje susidariusiai dėl masinės imigracijos, prieglobsčio prašymai gali būti teikiami tik Roskės (Vengrija) ir Tompos (Vengrija) tranzito zonos, esančiose Serbijos ir Vengrijos pasienyje, į kurias galima patekti tik iš Serbijos. Todėl daugeliu atvejų pagal Vengrijos teisės aktus šie prašymai atmetami kaip nepriimtini. Tokiomis aplinkybėmis asmenys, teikiantys pagalbą ar informaciją, susijusią su prieglobsčio prašymų pateikimu, neišvengiamai turėtų žinoti, kad tranzito zonoje esantys prašytojai gali ten atvykti tik per Serbiją ir kad iš principo jie negalės gauti teisės į prieglobstį pagal Vengrijos teisę. Todėl nebūtų sunku įrodyti tokią veiklą vykdančių asmenų tyčios.

- 50 Trečia, tai, kad Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalyje numatyta nusikalstama veika padaroma tik vykdant organizavimo veiklą, taip pat nėra pakankama garantija. Iš tiesų organizavimo veikla apibrėžta vartojant „plačią“ ir „netikslią“ formuluotę, o tai neleidžia atmesti galimybių, kad vien už pagalbą asmeniui pateikti prieglobsčio prašymą gali būti taikomos baudžiamosios sankcijos, nes šio kodekso 353/A straipsnio 5 dalyje pateikiami tik labai apibendrinti organizavimo veiklos pavyzdžiai. 2019 m. vasario 25 d. *Alkotmánybíróság* (Konstitucinis Teismas) sprendimu nebuvo užtikrintas teisinis saugumas šiuo klausimu, nes juo bendrosios kompetencijos teismui pavedama tiksliai apibrėžti organizavimo veiklą.
- 51 Be to, iš Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio formuluotės matyti, kad, pirma, veikla gali būti kvalifikuojama kaip organizavimo veikla, kaip ji suprantama pagal šį straipsnį, net jeigu ji vykdoma nereguliariai ir ja siekiama padėti tik vienam asmeniui, ir, antra, asmeniui, kuris teikia finansinę paramą, nors ir nedidelę, piliečių visuomeninei organizacijai, kuri teikia informaciją apie Sąjungos prieglobsčio srities taisykles pabėgėliams, esantiems tranzito zonoje, gali būti skirta baudžiamoji sankcija.
- 52 Todėl, nepaisant įstatymo tikslo, kuris matyti iš jo aiškinamojo memorandumo, t. y. sumažinti piktnaudžiaujant pateikiamų ir klaidinamo pobūdžio prieglobsčio prašymų skaičių, Baudžiamojo kodekso 353/A straipsniu beveik bet kuriam asmeniui, padedančiam pradėti prieglobsčio procedūrą Vengrijoje, kyla baudžiamojo persekiojimo pavojus. Šiuo klausimu Komisija per posėdį patikslino, kad bet kokia per prieglobsčio procedūrą suteikta pagalba gali būti laikoma pagalba pradėti tokią procedūrą, nes nuo to momento, kai valstybės narės kvaziteisminė ar administracinė institucija, atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą ir kompetentinga priimti pirmosios instancijos sprendimus dėl šių prašymų (toliau – sprendžiančioji institucija), pradeda nagrinėti prašytojo bylą, prašytojui tenka daug pareigų, siekiant įrodyti teisę gauti pabėgėlio statusą.
- 53 Komisija taip pat pažymi, kad Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnis negali būti laikomas perkeliančiu į Vengrijos teisę Direktyvą 2002/90, nes šio straipsnio taikymo sritis skiriasi nuo pagalbos neteisėtai atvykti, vykti tranzitu ir apsigyventi šalyje, kaip apibrėžta šios direktyvos 1 straipsnyje.
- 54 Remdamasi šiais patikslinimais, pirma, Komisija mano, kad Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnis neatitinka Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalies.
- 55 Iš tiesų, kadangi beveik bet kuri organizacija ir bet kuris savanoris ar patarėjas teisės klausimas, kuris vykdo organizavimo veiklą, kaip tai suprantama pagal Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnį, praktiškai galėtų būti persekiojamas baudžiamąja tvarka, kiltų grėsmė, kad organizacijos ir asmenys, patariantys prieglobsčio prašytojams, kurie atvyksta į sienos perėjimo punktus prie išorės sienos, įskaitant ir į tranzito zonas, ir juos konsultuojantys, praktiškai negalėtų veiksmingai susitikti su šiais prašytojais.
- 56 Žinoma, pagal Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalies paskutinį sakinį Vengrijai leidžiama nustatyti, kas gali patekti į tranzito zonas, kad ten teiktų teises konsultacijas prieglobsčio prašytojams. Vis dėlto tokie apribojimai gali būti nustatyti tik tais atvejais, kai jie yra objektyviai būtini siekiant atitinkamuose sienos perėjimo punktuose užtikrinti saugumą, viešąją tvarką ar jų administracinį valdymą, jeigu taip galimybė susitikti nėra itin apribojama arba susitikti netampa neįmanoma. Tačiau nagrinėjamu atveju išimčių, susijusių su viešąja tvarka ir visuomenės saugumu, taikymo sąlygos neįvykdytos, o 353/A straipsnyje nenumatytas tokių sąlygų tikrinimas.

- 57 Antra, Komisija daro išvadą, kad Vengrija neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2013/32 12 straipsnio 1 dalies c punktą. Iš tiesų Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnis negali būti taikomas bet kuriam asmeniui, vykdančiam organizavimo veiklą, kuria padedama pradėti prieglobsčio procedūrą, kaip tai suprantama pagal 12 straipsnio 1 dalies c punktą, be kita ko, teikiant informaciją apie teisinę pagalbą ar apie formalumus, kurie būtini prašymui pateikti.
- 58 Trečia, Komisija teigia, kad šis 353/A straipsnis taip pat neatitinka Direktyvos 2013/32 22 straipsnio 1 dalies. Iš tiesų, jeigu pradedamas baudžiamasis patarėjų, be kita ko, teisės klausimais persekiojimas, nes jie teikia pastarojoje nuostatoje nurodytas paslaugas, jie negalės padėti prieglobsčio prašytojams, įskaitant atvejus, kai atmetamas prieglobsčio prašymas.
- 59 Ketvirta, Komisija teigia, kad ginčijamos Vengrijos teisės nuostatos taip pat neatitinka Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalies. Tranzito zonos turėtų būti prilygintos sulaikymo patalpoms, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2013/33 2 straipsnio h punktą. Atitinkamai šiose zonose esantys prieglobsčio prašytojai patektų į šios direktyvos 10 straipsnio taikymo sritį. Dėl Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio šio 10 straipsnio 4 dalyje numatyta teisė netenka prasmės.
- 60 Vengrija teigia, pirma, kad, atsižvelgiant į žodžių junginį „kuria siekiama“, Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalį galima suprasti tik kaip nustatančią tyčinę nusikalstamą veiką. Todėl asmuo gali būti baudžiamas pagal Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnį tik tuo atveju, jei valdžios institucijos be jokių pagrįstų abejonių gali įrodyti, kad jis veikė žinodamas, kad individas, dėl kurio jis vykdė organizavimo veiklą, nebuvo persekiojamas arba kad jo nuogastavimai šiuo klausimu nepagrįsti, ir kad vykdydamas šią veiklą jis norėjo, kad tas individas galėtų pradėti prieglobsčio procedūrą arba gauti leidimą gyventi šalyje.
- 61 2019 m. vasario 25 d. sprendime *Alkotmánybíróság* (Konstitucinis Teismas) patvirtino tokį aiškinimą ir pabrėžė, kad neatlygintinė organizavimo veikla, kuri atitinka pareigą padėti sunkioje padėtyje esantiems ir vargstantiems asmenims, negali patekti į Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio taikymo sritį. Toks *Alkotmánybíróság* (Konstitucinis Teismas) aiškinimas yra privalomas bendrosios kompetencijos teismui.
- 62 Be to, iš Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio aiškinamojo memorandumo aiškiai matyti, kad juo siekiama nubausti už pagalbą piktnaudžiaujant prieglobsčio procedūra ir pagalbą, kai migracija pagrįsta klaidinimu, taip pat už veiksmus, kuriais siekiama organizuoti tokią veiklą. Todėl siekdamas vykdyti baudžiamąjį persekiojimą Vengrijos valdžios institucijos turi įrodyti, kad nusikalstamą veiką padariusio asmens tikslas – padėti asmenims, norintiems pateikti tarptautinės apsaugos prašymą, apeiti teisės aktus, piktnaudžiauti prieglobsčio sistema arba išvengti taisyklių, susijusių su leidimu gyventi šalyje. Todėl Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnyje nurodytą nusikalstamą veiką negali padaryti sąžiningi asmenys ir organizacijos, kurie nesiekia įstatymu draudžiamų tikslų arba išvengti teisės taikymo.
- 63 Taigi asmuo, kuris padeda pateikti tarptautinės apsaugos prašymą, žinodamas, kad prašytojas veikiausiai neturi teisės į pabėgėlio statusą, nepadaro Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnyje numatytos nusikalstamos veikos. Šiuo klausimu svarbu pabrėžti, kad, priešingai, nei teigia Komisija, aplinkybės, jog asmuo iš principo neturi teisės į prieglobstį dėl to, kad jis vyko tranzitu

- per saugią trečiąją šalį, nepakanka, kad iš karto būtų atmesta galimybė jį laikyti asmeniu, turinčiu teisę gauti pabėgėlio statusą, nes jo prašymo nepriimtumo priežastis, susijusi su šiuo tranzitu, yra nugincijama pagal Įstatymo dėl teisės į prieglobstį 51 straipsnio 12 dalį.
- 64 Antra, Vengrija pabrėžia, kad sąvoka „organizavimas“ vartojama kaip kitų Baudžiamojo kodekso nusikalstamų veikų sudėties požymis. Dėl to, kad šio kodekso 353/A straipsnio 5 dalyje naudojamas pavyzdinis sąrašas, aiškinti šią sąvoką teismų praktikoje tampa ne sunkiau, bet, atvirkščiai, lengviau.
- 65 Be to, tokios organizacinės veiklos negalima prilyginti paprasčiausiam patarimų ar informacijos teikimui, nes sąvoka „organizavimas“ reiškia sudėtingą ir platesnę veiksmų formą, kuria koordinuojant siekiama įgyvendinti suderintą ir konkretų tikslą. Beje, 2019 m. vasario 25 d. sprendime *Alkotmánybíróság* (Konstitucinis Teismas) nusprendė, kad teisinio atstovavimo paslaugos teikimas savaime neprilygsta organizavimo veiklai, kaip tai suprantama pagal Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnį. Be to, teisinių konsultacijų, informacijos suteikimo ar pagalbos veiklą aiškiai užtikrina Vengrijos prieglobsčio srities teisės aktai.
- 66 Trečia, Vengrija per teismo posėdį teigė, kad dėl to, jog už prieglobsčio prašytojui suteiktą pagalbą baudžiama tik tada, jeigu ji leidžia pradėti prieglobsčio procedūrą, bet kokia pagalba, suteikta po prieglobsčio prašymo pateikimo, nepatenka į šios kriminalizuojančios nuostatos taikymo sritį. Nors visos Sąjungos teisės nuostatos, kurių pažeidimą nurodo Komisija, taikomos tik tarptautinės apsaugos prašytojams, trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės įgyja prašytojo statusą tik nuo savo prašymo pateikimo dienos.
- 67 Ketvirta, Komisija nesiremia jokia objektyvia faktine aplinkybe, kad įrodytų savo nurodomą atgrasomąjį poveikį, susijusį su Baudžiamojo kodekso 353/A straipsniu. Taigi Komisija turi pateikti Teisingumo Teismui reikiamų duomenų šiam Sutarties pažeidimui patikrinti ir kartu ji negali remtis paprasta prielaida.
- 68 Penkta, nors Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio priėmimu nesiekta perkelti Direktyvos 2002/90 į Vengrijos teisę, vis dėlto šis straipsnis buvo priimtas laikantis šios direktyvos tikslų, siekiant nubausti už nusikalstamus veiksmus, kurie dar nebuvo žinomi priimant šią direktyvą, tačiau glaudžiai susiję su jos 1 straipsnyje nurodytais veiksmais.
- 69 Galiausiai Vengrija tvirtina, kad uždarymas tranzito zonose nėra sulaikymo priemonė, todėl bet kuriuo atveju nagrinėjant šį ieškinį Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalis neturi reikšmės.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 70 Komisija iš esmės mano, kad Vengrija nepagrįstai apribojo Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalyje, 12 straipsnio 1 dalies c punkte, 22 straipsnio 1 dalyje ir Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalyje garantuojamas teises, priskyrusi prie nusikalstamų veikų organizavimo veiklą, kuria siekiama sudaryti sąlygas pradėti prieglobsčio procedūrą asmenims, negalintiems gauti pabėgėlio statuso pagal nacionalinėje teisėje įtvirtintus kriterijus.
- 71 Tuo remiantis darytina išvada, kad šis kaltinimas turi būti suprantamas kaip pateiktas dėl Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkte numatytos nusikalstamos veikos, turint omenyje, kad tokios veikos ribos patikslintos šio kodekso 353/A straipsnio 2, 3 ir 5 dalyse.

72 Siekiant nustatyti, ar šis kaltinimas yra pagrįstas, pirmiausia reikia išnagrinėti, ar šia nuostata apribojamos teisės, kylančios iš šio sprendimo 70 punkte minėtų direktyvų 2013/32 ir 2013/33 nuostatų, ir, antra, ar toks apribojimas gali būti pateisinamas pagal Sąjungos teisę.

Dėl apribojimo buvimo

73 Siekiant įvertinti, ar Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktu apribojamos teisės, įtvirtintos šio sprendimo 70 punkte minėtose direktyvose 2013/32 ir 2013/33, reikia nustatyti, ar šiose Sąjungos teisės nuostatose numatyta pagalbos tarptautinės apsaugos prašytojams veikla patenka į jo taikymo sritį ir, jei taip, ar šiuo 353/A straipsnio 1 dalies a punktu ribojamos minėtose nuostatose įtvirtintos teisės.

74 Pirma, kalbant apie minėto 353/A straipsnio 1 dalies a punkto taikymą tokiai pagalbos tarptautinės apsaugos prašytojams veiklai, reikia pažymėti, kad šioje nuostatose numatyta nusikalstama veika grindžiama trimis požymiais.

75 Taigi, pirma, siekiant nustatyti nusikalstamą veiką, iš šios nuostatos formuluotės matyti, jog pažeidėjo suteikta pagalba turi būti skirta „leisti pradėti Vengrijoje prieglobsčio procedūrą“.

76 Šios valstybės narės teigimu, darytina išvada, kad šios nuostatos taikymo sritis apima tik prieglobsčio procedūros etapus, esančius prieš sprendžiančiosios institucijos atliekamą patį prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, todėl pagal minėtą nuostatą negali būti baudžiama už pagalbą, kuri teikiama trečiųjų šalių piliečiams arba asmenims be pilietybės siekiant paprašyti prieglobsčio, o vėliau pateikti jų prieglobsčio prašymą, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2013/32 6 straipsnį.

77 Komisija neįrodė, kad toks aiškinimas buvo klaidingas. Iš tiesų ji teigia, akivaizdžiai priešingai aiškindama Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkto formuluotę, kad jo taikymo sritis turi būti suprantama kaip apimanti pagalbą, suteiktą per visą prieglobsčio procedūrą, vien dėl to, kad nagrinėjant prašymą suteikti prieglobstį prašytojui ir toliau taikomi tam tikri įpareigojimai, kuriems įvykdyti gali prireikti asmenų ar organizacijų, nurodytų šio sprendimo 70 punkte minimose Sąjungos teisės nuostatose, pagalbos.

78 Darytina išvada, kad, atsižvelgiant į Teisingumo Teismui pateiktą informaciją, ši nuostata turi būti suprantama taip, kad ja negalima grįsti asmens, kuris padeda prieglobsčio prašytojui, kai jo prašymas jau pateiktas pagal Direktyvos 2013/32 6 straipsnio 2–4 dalis, apkaltinamojo nuosprendžio.

79 Taigi, visų pirma reikia pažymėti, kad Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalyje, 22 straipsnio 1 dalyje ir Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalyje nurodyta veikla gali būti vykdoma prieš pateikiant tarptautinės apsaugos prašymą, todėl gali patekti į Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkto taikymo sritį.

80 Iš tiesų, pirma, priešingai, nei teigia Vengrija, trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės įgyja tarptautinės apsaugos prašytojo, kaip jis suprantamas pagal šias nuostatas, statusą, kai tik pateikia tokį prašymą (2020 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Komisija / Vengrija (Tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimas)*, C-808/18, EU:C:2020:1029, 100 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Antra, Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalis ir 22 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinamos taip, kad jomis taip pat užtikrinama galimybė suteikti pagalbą siekiant pateikti tokį prašymą. Iš tiesų, be to, kad Direktyva 2013/32 siekiama užtikrinti galimybę veiksmingai, lengvai

ir greitai pasinaudoti tarptautinės apsaugos procedūra, jau nuo tarptautinės apsaugos prašymo pateikimo etapo (2020 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Komisija / Vengrija (Tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimas)*, C-808/18, EU:C:2020:1029, 104–106 punktais ir juose nurodyta jurisprudencija), iš kartu aiškinamų Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 1 ir 2 dalių matyti, kad sienos perėjimo punktuose teikiamos pagalbos tikslas, be kita ko, yra palengvinti trečiųjų šalių piliečiams arba asmenims be pilietybės pateikti tarptautinės apsaugos prašymą. Be to, šios direktyvos 22 straipsnio 1 dalyje aiškiai įtvirtinta teisė tartis su patarėju teisės klausimais visais procedūros etapais.

- 81 Tačiau to negalima pasakyti apie Direktyvos 2013/32 12 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytą veiklą. Iš tiesų iš pačios šios nuostatos formuluotės matyti, kad ji taikoma tik šios direktyvos III skyriuje numatytiems procedūroms, t. y. nuo paties prieglobsčio prašymo nagrinėjimo etapo. Kaip matyti, be kita ko, iš minėtos direktyvos 31 straipsnio 3 dalies, šis etapas prasideda tik pateikus tarptautinės apsaugos prašymą, todėl pasibaigus galimybės naudotis procedūra, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 6 straipsnį, etapui.
- 82 Tuo remiantis darytina išvada, kad, priešingai, nei teigia Komisija, pagalba tarptautinės apsaugos prašytojams, už kurią baudžiama pagal Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktą, nepatenka į Direktyvos 2013/32 12 straipsnio 1 dalies c punkto taikymo sritį. Vadinasi, jos priskyrimas prie nusikalstamų veikų negali apriboti teisių, kurios užtikrinamos tarptautinės apsaugos prašytojams pagal šią nuostatą.
- 83 Antra, tam, kad būtų nustatyta šio 353/A straipsnio 1 dalies a punkte numatyta nusikalstama veika, taip pat būtina, kad pagalba būtų suteikta vykdant „organizavimo veiklą“.
- 84 Nors sąvoka „organizavimo veikla“ neapibrėžta Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnyje, o šio straipsnio 5 dalyje pateikiamas tik pavyzdinis tokios veiklos sąrašas, iš paties šio straipsnio 2 ir 3 dalių teksto matyti, kad pagalba, teikiama siekiant paprašyti prieglobsčio arba pateikti prieglobsčio prašymą, gali būti laikoma „organizavimo veikla“, kaip ji suprantama pagal Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktą, net jeigu ja siekiama padėti tik vienam asmeniui, ji vykdoma nereguliariai ir ja nesiekama naudoti.
- 85 Vis dėlto Vengrija tvirtina, jog tam, kad tokia veikla galėtų būti laikoma „organizavimo veikla“, kaip tai suprantama pagal pastarąją nuostatą, asmeniui, norinčiam gauti prieglobstį jos teritorijoje, teikiama pagalba turi būti susijusi su tam tikru koordinavimu siekiant suderinto ir konkretaus tikslo.
- 86 Bet kuriuo atveju ši aplinkybė negali užkirsti kelio remiantis Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktu bausti už tam tikrą veiklą, patenkančią į Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalies, 22 straipsnio 1 dalies ir Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalies taikymo sritį.
- 87 Iš tiesų, pirma, Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalimi ir Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalimi tam tikroms organizacijoms užtikrinama teisė susitikti su tarptautinės apsaugos prašytojais, atvykstančiais prie valstybių narių išorės sienų arba sulaikytais jų teritorijoje. Kaip iš esmės pažymėjo generalinis advokatas išvados 39 punkte, šių organizacijų veikla dėl savo pobūdžio yra tam tikras koordinavimas siekiant įgyvendinti suderintus ir konkrečius tikslus. Todėl šių organizacijų narių šiems prieglobsčio prašytojams teikiama pagalba laikytina „organizavimo veikla“, kaip ji suprantama pagal šio 353/A straipsnio 1 dalies a punktą.

- 88 Kita vertus, nors organizacijos, teikiančios pagalbą tarptautinės apsaugos prašytojams, nėra aiškiai nurodytos Direktyvos 2013/32 22 straipsnio 1 dalyje, vis dėlto negalima atmesti galimybės, kad konsultacijos, įskaitant konsultacijas teisės klausimais, kuriomis tarptautinės apsaugos prašytojas gali naudotis savo lėšomis pagal šią nuostatą, atliekamos vykdant „organizavimo veiklą“, kaip tai suprantama Vengrija.
- 89 Iš tiesų, nors tokios konsultacijos teikiamos konkrečiam asmeniui, visiškai tikėtina, kad jos vykdomos bendrai koordinuojant ir derinant veiksmus, kuriais siekiama padėti tarptautinės apsaugos prašytojams.
- 90 Iš 2019 m. vasario 25 d. *Alkotmánybírószág* (Konstitucinis Teismas) sprendimo, kuriuo remiasi Vengrija savo gynybai pagrįsti, taip pat nematyti, kad teisinės konsultacijos, taip pat ir advokato, bet kuriuo atveju nepatektų į Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkto taikymo sritį. Nors tiesa, kad tame sprendime šis teismas pabrėžė, jog teisinė pagalba savaime nėra organizavimo veikla, už kurią gali būti baudžiama pagal šią nuostatą, vis dėlto jis neatmetė galimybės, kad jei įvykdytos minėtoje nuostatoje numatytos sąlygos, tokia pagalba gali patekti į jos taikymo sritį. Be to, minėtas teismas patikslino, kad pagal Vengrijos teisės aktus advokato veikla negali būti skirta įstatymui apeiti.
- 91 Trečia, šio 353/A straipsnio 1 dalies a punkte numatyta nusikalstama veika suponuoja tyčią. Iš tiesų, kaip nurodė Vengrija, tam, kad ši nusikalstama veika būtų nustatyta, Vengrijos valdžios institucijos be jokių pagrįstų abejonių turi įrodyti, kad ją padaręs asmuo žinojo, jog asmuo, kuriam jis suteikė pagalbą, negalėjo gauti prieglobsčio pagal Vengrijos teisę.
- 92 Nei Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalyje ar 22 straipsnio 1 dalyje, nei Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalyje į jų taikymo sritį neįtraukta tarptautinės apsaugos prašytojui teikiama pagalba, nors tokią pagalbą teikiantis asmuo žinojo, kad prašymas bet kuriuo atveju bus atmestas.
- 93 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad bent jau tam tikra pagalbos tarptautinės apsaugos prašytojams veikla, nurodyta Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalyje, 22 straipsnio 1 dalyje ir Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalyje, patenka į Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkto taikymo sritį.
- 94 Antra, reikia išnagrinėti, ar šiuo 353/A straipsnio 1 dalies a punktu ribojamos teisės, įtvirtintos šio sprendimo 93 punkte nurodytose Sąjungos teisės nuostatose.
- 95 Pirma, dėl teisių, išplaukiančių iš Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalies ir Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalies, pažymėtina, kad nors tiesa, kad pagal šio 353/A straipsnio 1 dalies a punktą bei 2 ir 3 dalis tarptautinės apsaugos prašytojams ar organizacijoms, teikiantiems pagalbą prieglobsčio prašytojams, formaliai nedraudžiama bendrauti su trečiųjų šalių asmenimis ar asmenimis be pilietybės, kurie nori gauti prieglobstį Vengrijoje ir atvyksta prie šios valstybės narės išorės sienų ar yra joje sulaikyti, vis dėlto numatant baudžiamąją atsakomybę už tam tikros rūšies pagalbą šioje srityje, šia nuostata apribojamos teisės susitikti su šiais prašytojais ir su jais bendrauti, nors šios teisės aiškiai pripažįstamos šio 8 straipsnio 2 dalyje ir šio 10 straipsnio 4 dalyje.
- 96 Antra, dėl Direktyvos 2013/32 22 straipsnio 1 dalies pažymėtina, kad nors pačiam prieglobsčio prašytojui nekyla rizika, kad jam bus skirta baudžiamoji sankcija, Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktu, siejama su 353/A straipsnio 2 ir 3 dalimis, taip pat ribojama

galimybė pasinaudoti teise – kuri šiam prašytojui užtikrinama pagal 22 straipsnio 1 dalį – savo lėšomis tartis su patarėju teisės klausimais ar kitu patarėju, nes baudžiamoji nuostata atgraso tokių paslaugų teikėjus jiems teikti pagalbą. Be to, toks baudžiamumas taip pat apriboja teisę atsakyti į prieglobsčio prašytojų prašymus, kurią šie paslaugų teikėjai netiesiogiai kildina iš šio 22 straipsnio 1 dalies.

- 97 Beje, reikia pabrėžti, kad, kaip per teismo posėdį pripažino Vengrija, už tam tikrą pagalbos tarptautinės apsaugos prašytojams veiklą, kurios kriminalizavimas kyla iš Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkto, skiriama laisvės apribojimo bausmė, kuri yra laisvės atėmimo priemonė. Reikia pridurti, kad pagal šio kodekso 353/A straipsnio 2 dalį, jei ši nusikalstama veika vykdoma reguliariai, ją padariusiam asmeniui gali būti skirta vienu metų laisvės atėmimo bausmė. Tas pats pasakytina ir tuo atveju, kai minėta nusikalstama veika padaroma minėto kodekso 353/A straipsnio 3 dalyje apibūdintomis aplinkybėmis.
- 98 Tokių baudžiamųjų sankcijų nustatymas neabejotinai turi labai didelį atgrasomąjį poveikį, dėl kurio asmenys, norintys teikti pagalbą trečiųjų šalių piliečiams ar asmenims be pilietybės, pageidaujantiems gauti pabėgėlio statusą Vengrijoje, gali susilaikyti nuo dalyvavimo pagalbos veikloje, nurodytoje šio sprendimo 93 punkte minėtose Sąjungos teisės nuostatose.
- 99 Atsižvelgiant į šias aplinkybes, Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktas, siejamas su jo 353/A straipsnio 2 ir 3 dalimis, turi būti laikomas šiose nuostatose įtvirtintų teisių, kuriomis, be kita ko, įgyvendinama Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 18 straipsnyje įtvirtinta teisė, apribojimu.
- 100 Nė vienas Vengrijos argumentas neleidžia suabejoti šia išvada.
- 101 Taigi, pirma, net darant prielaidą, kad, kaip teigia ši valstybė narė, šio sprendimo 93 punkte nurodytomis direktyvų 2013/32 ir 2013/33 nuostatomis užtikrinamos teisės aiškiai įtvirtintos kitose Vengrijos teisės nuostatose, vis dėlto Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktas turėtų būti laikomas specialiąja teisės norma, palyginti su šiomis nacionalinėmis nuostatomis, kuria ribojama jų taikymo sritis, o ne atvirkščiai.
- 102 Antra, kiek tai susiję su 2019 m. vasario 25 d. *Alkotmánybíróság* (Konstitucinis Teismas) sprendime suformuluota aiškinimo išlyga, reikia konstatuoti, kad pagal ją remiantis 353/A straipsnio 1 dalies a punktu negali būti baudžiama už altruistinį elgesį, kuris atitinka reikalavimą padėti sunkioje padėtyje esantiems ir vargstantiems asmenims ir kuriuo nesiekama šia nuostata uždraustų tikslų.
- 103 Vis dėlto, viena vertus, reikia pažymėti, kad ši aiškinimo išlyga taikoma tik vykdomai neturint suinteresuotumo, todėl ji netaikoma asmeniui, kuris teikia pagalbą prieglobsčio prašytojams už užmokestį, nors pagal Direktyvos 2013/32 22 straipsnio 1 dalį prašytojui garantuojama teisė konsultuotis su patarėju teisės klausimais ar kitu patarėju tik jo sąskaita.
- 104 Kita vertus, iš minėtos aiškinimo išlygos matyti, kad savanoriškai prieglobsčio prašytojams teikiama pagalba nepatenka į Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkto taikymo sritį tik tuo atveju, jei nėra šios nusikalstamos veikos sudėties tyčios požymio. Todėl atrodo, kad, remiantis ta pačia aiškinimo išlyga, asmuo, kuris vykdydamas organizavimo veiklą padeda paprašyti prieglobsčio arba pateikti prieglobsčio prašymą, nors gali būti be jokių pagrįstų abejonių įrodyta, kad jis žinojo, jog šis prašymas negali būti patenkintas pagal Vengrijos teisę, negali būti atleistas nuo bet kokios baudžiamosios atsakomybės.

- 105 Trečia, priešingai, nei savo rašytinėse pastabose teigia Vengrija, siekdama įrodyti Sąjungos teisės nuostatose įtvirtintų teisių, nurodytų šio sprendimo 93 punkte, apribojimą Komisija neprivalėjo pateikti įrodymų, patvirtinančių, kad Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkto atgrasomasis poveikis konkrečiai pasireiškė mažesnėmis galimybėmis susitikti su prieglobsčio prašytojais arba šiems prašytojams faktiškai teiktų konsultacijų sumažėjimu.
- 106 Iš tiesų, nors Komisija turi įrodyti įsipareigojimų neįvykdymą, kuriuo ji remiasi, ir negali remtis bet kokia prielaida, įsipareigojimų neįvykdymas vis dėlto gali būti įrodytas tuo atveju, jeigu jį lėmė įstatymo ar kito teisės akto, kurio buvimas ir taikymas nėra ginčijami, priėmimas, atliekant teisinę šios priemonės nuostatų analizę (šiuo klausimu žr. 2020 m. birželio 18 d. Sprendimo *Komisija / Vengrija (Asociacijų skaidrumas)*, C-78/18, EU:C:2020:476, 36 ir 37 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 107 Nagrinėjamu atveju įsipareigojimų neįvykdymas, kuriuo Komisija kaltina Vengriją, grindžiamas Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio, kurio buvimo ar taikymo ši valstybė narė neginčija ir kurio nuostatų teisinė analizė atliekama ieškinyje, priėmimu. Šiuo klausimu konkrečiai pažymėtina, kad per teismo posėdį Vengrija pripažino, jog pagal Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktą buvo pradėta baudžiamųjų persekiojimų.
- 108 Galiausiai reikia pažymėti, kad bet kuriuo atveju, net darant prielaidą, kad, kaip tvirtina Vengrija, pagal šią nuostatą dar nebuvo priimtas apkaltinamasis nuosprendis, tokia aplinkybė nėra lemiamas veiksnys vertinant, ar ji turi atgrasomąjį poveikį, ribojantį šio sprendimo 93 punkte nurodytas Sąjungos teisės nuostatomis užtikrinamas teises. Iš tiesų, be to, kad negalima atmesti galimybės, jog taip atsitiks ateityje, su baudžiamosios teisės nusižengimais susijęs atgrasomojo poveikio tikslas yra atgrasyti asmenį nuo veikos, kuri laikoma neteisėta, ir taip išvengti už ją skiriamų sankcijų.

Dėl pateisinimo buvimo

- 109 Kadangi Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktas, prireikus siejamas su šio kodekso 353/A straipsnio 2 ir 3 dalimis, yra Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalimi, 22 straipsnio 1 dalimi ir Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalimi garantuojamų teisių apribojimas, Teisingumo Teismas turi išnagrinėti, ar toks apribojimas pateisinamas pagal Sąjungos teisę.
- 110 Šiuo klausimu iš Vengrijos pastabų matyti, kad Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktas buvo priimtas siekiant nubausti tiek už pagalbą, teikiamą siekiant piktnaudžiauti prieglobsčio procedūra, tiek už pagalbą neteisėtai imigracijai, kai pasitelkiamas klaidinimas. Todėl reikia nustatyti, ar tariamas tokių tikslų siekimas gali pateisinti ankstesniame punkte nurodytų teisių apribojimą.

– Dėl kovos su pagalba, teikiama siekiant piktnaudžiauti prieglobsčio procedūra

- 111 Pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją asmenys negali sukčiauti arba piktnaudžiauti remdamiesi Sąjungos teisės normomis. Tuo remiantis darytina išvada, kad valstybė narė turi atsisakyti leisti pasinaudoti Sąjungos teisės nuostatomis, kai jomis remiamasi ne siekiant įgyvendinti šių nuostatų tikslus, bet siekiant pasinaudoti Sąjungos teisės lengvata,

nors naudojimosi šia lengvata sąlygos buvo įvykdytos tik formaliai (2019 m. vasario 26 d. Sprendimo *T Danmark ir Y Denmark*, C-116/16 ir C-117/16, EU:C:2019:135, 70–72 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

- 112 Taigi Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalies ir Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalies negalima aiškinti taip, kad pagal jas valstybėms narėms draudžiama taikyti sankcijas jose nurodytiems asmenims ar organizacijoms, kai jie elgiasi taip, kad teise susitikti su tarptautinės apsaugos prašytojais naudojamosi siekiant tikslų, kurie nesuderinami su tais, dėl kurių tokia teisė susitikti jiems pripažįstama.
- 113 Taip pat Direktyvos 2013/32 22 straipsnio 1 dalis negali būti aiškinama taip, kad pagal ją valstybėms narėms draudžiama bausti už patarėjų teisės klausimais ar kitų patarėjų sukčiavimą ar piktnaudžiavimą teikiant konsultacijas šiems prašytojams.
- 114 Todėl reikia nustatyti, ar Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktas, siejamas su šio kodekso 353/A straipsnio 2 ir 3 dalimis, yra tinkama priemonė kovojant su sukčiavimu ar piktnaudžiavimu, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 111 punkte nurodytą jurisprudenciją.
- 115 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Komisija neginčijo, jog pagal šią Vengrijos baudžiamosios teisės nuostatą suteikiama galimybė bausti už veiksmus, kurie gali būti teisėtai susiję su valstybių narių kova su sukčiavimu ar piktnaudžiavimu.
- 116 Vis dėlto minėta Vengrijos teisės baudžiamosios teisės nuostata baudžiama ne tik už tokius veiksmus. Iš tiesų pagal Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktą pagalbos, už kurią baudžiama, neteisėtas pobūdis nustatomas, kai be jokių pagrįstų abejonių galima įrodyti, kad atitinkamas asmuo žinojo apie tai, kad individas, kuriam padėjo, negalėjo įgyti pabėgėlio statuso pagal Vengrijos teisę. Todėl, priešingai, nei teigia Vengrija, kai tik toks įrodymas gali būti pateiktas, už bet kokią vykdant organizavimo veiklą teikiamą pagalbą siekiant palengvinti paprašyti prieglobsčio ar pateikti prieglobsčio prašymą, net jei ši pagalba teikiama griežtai laikantis šiuo klausimu numatytų procedūrinių taisyklių ir neturint tikslo suklaidinti sprendžiančiąją instituciją, gali būti baudžiama baudžiamąja tvarka.
- 117 Taip Vengrija baudžia už veiksmus, kurie negali būti laikomi sukčiavimu ar piktnaudžiavimu, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 111 punkte nurodytą jurisprudenciją.
- 118 Taigi, pirma, reikia pažymėti, kad Vengrija nepaneigė, jog asmeniui, kuris padeda paprašyti prieglobsčio ar pateikti prieglobsčio prašymą Vengrijoje, nors žino, kad šis prašymas negali būti patenkintas pagal Vengrijos teisės normas, tačiau mano, kad šios normos prieštarauja tarptautinei ar Sąjungos teisei, gresia baudžiamasis persekiojimas pagal Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktą.
- 119 Direktyvos 2013/32 tikslui, kuriuo, kaip pažymėta šio sprendimo 80 punkte, siekiama užtikrinti galimybę veiksmingai, lengvai ir greitai pasinaudoti tarptautinės apsaugos procedūra, prieštarautų tai, jei šie prašytojai negautų pagalbos, kuri jiems leistų vėlesniame šios procedūros etape ginčyti jų situacijai taikytinų nacionalinės teisės normų teisėtumą, atsižvelgiant, be kita ko, į Sąjungos teisę.
- 120 Šiuo klausimu ypatingą dėmesį reikia skirti advokatų, su kuriais konsultavosi prašytojai ir kurių veikla, kaip pabrėžta šio sprendimo 88–90 punktuose, gali patekti į Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkto taikymo sritį, situacijai.

- 121 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad advokatas turi galėti tinkamai atlikti savo kliento konsultavimo, gynybos ir atstovavimo funkcijas, antraip iš jo būtų atimtos teisės, suteiktos pagal Chartijos 47 straipsnį (šiuo klausimu žr. 2021 m. liepos 15 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija (Teisėjų drausminė tvarka)*, C-791/19, EU:C:2021:596, 206 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 122 Tačiau Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktu kliudoma advokatams užtikrinti veiksmingą su jais besikonsultuojančių prašytojų interesų gynybą, atgrasant juos patarti tiems prašytojams paprašyti prieglobsčio arba pateikti prieglobsčio prašymą Vengrijoje, kad vėliau galėtų ginčyti atitinkamas nacionalinės teisės nuostatas, kurios, jų manymu, prieštarauja Sąjungos teisei.
- 123 Žinoma, Vengrija teigia, kad pagal šio 353/A straipsnio 1 dalies a punktą kaltinamasis prireikus galėtų teisme, turinčiame priimti sprendimą dėl jo atžvilgiu vykdomo persekiojimo, remtis šių nacionalinių nuostatų prieštaravimu Sąjungos teisei, kad šis teismas panaikintų jam pateiktus kaltinimus.
- 124 Vis dėlto Chartijos 47 straipsniui prieštarautų tai, jei tam, kad asmuo galėtų kreiptis į teismą, kompetentingą užtikrinti Sąjungos teisėje jam numatytų teisių paisymą, jis būtų priverstas pažeisti teisės normą ar teisinę pareigą ir rizikuoti, kad jam bus skirta už šią nusikalstamą veiką nustatyta sankcija (šiuo klausimu žr. 2020 m. spalio 6 d. Sprendimo *Liuksemburgo valstybė (Teisė pateikti skundą dėl prašymo suteikti informaciją mokesčių srityje)*, C-245/19 ir C-246/19, EU:C:2020:795, 66 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 125 Antra, kaip per teismo posėdį patvirtino Vengrija, iš paties Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkto teksto matyti, kad pagal šią nuostatą baudžiamas asmuo, kuris, žinodamas visas aplinkybes ir vykdydamas organizavimo veiklą, padeda asmeniui paprašyti prieglobsčio arba pateikti prieglobsčio prašymą Vengrijoje, nors pastarasis nebuvo persekiojamas ir jam nekilo persekiojimo pavojus bent vienoje valstybėje, per kurią jis keliavo tranzitu prieš atvykdamas į Vengriją.
- 126 Kaip nurodyta šio sprendimo 42 punkte, pagal Direktyvą 2013/32 draudžiama atmesti prieglobsčio prašymą kaip nepriimtina dėl šios priežasties. Todėl, kaip iš esmės pažymėjo generalinis advokatas išvados 35 punkte, akivaizdu, kad pagal Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktą, kuriuo kriminalizuojamas tokios pagalbos, kaip apibūdinta pirmesniame punkte, teikimas, yra baudžiama už veiksmus, kurie, būdami tokie, jokia būdu negali būti prilyginami sukčiavimui ar piktnaudžiavimui, ir taip pažeidžiamos šio sprendimo 93 punkte nurodytose Sąjungos teisės nuostatose garantuojamos teisės.
- 127 Trečia, reikia pažymėti, kad, pirma, nors tam, kad būtų padaryta šio 353/A straipsnio 1 dalies a punkte numatyta nusikalstama veika, reikia, kaip pabrėžta šio sprendimo 91 punkte, kad be jokių pagrįstų abejonių būtų galima įrodyti, jog tą veiką padaręs asmuo žinojo, kad prieglobsčio prašymas bus atmestas, vis dėlto toks reikalavimas, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo turimą informaciją, neleidžia atmesti galimybes, kad remiantis šia nuostata asmuo gali būti nuteistas baudžiamąja tvarka, jei gali būti konkrečiai įrodyta, kad asmuo, dėl kurio pradėtas baudžiamasis persekiojimas, negalėjo nežinoti, kad trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės, kuriam jis padėjo, netenkina sąlygų, numatytų Vengrijos teisėje prieglobsčio teisei gauti.

- 128 Antra, tiek, kiek pagal Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktą neatmetama galimybė asmeniui skirti baudžiamąją sankciją vien dėl to, kad be jokių pagrįstų abejonių galima įrodyti, jog jis negalėjo nežinoti, kad prašytojas, kuriam jis padėjo, netenkino prieglobsčio suteikimo sąlygų pagal Vengrijos teisę, jo pasekmė yra ta, kad kiekvienas asmuo, norintis taip padėti, negali tik formaliai padėti prašytojui paprašyti prieglobsčio ar pateikti prieglobsčio prašymą, bet, priešingai, jau šiame etape turi išnagrinėti, ar šis prašymas gali būti patenkintas pagal Vengrijos teisę.
- 129 Tačiau, viena vertus, kaip pažymi Komisija, iš esmės negalima tikėtis, kad prieglobsčio prašytojams pagalbą teikiantys asmenys, neatsižvelgiant į jų veiklos pobūdį, atliks tokią kontrolę prieš padėdami trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės paprašyti prieglobsčio ar pateikti prieglobsčio prašymą.
- 130 Be to, prieglobsčio prašytojams gali būti sunku nuo prieglobsčio paprašymo ar prieglobsčio prašymo pateikimo momento remtis reikšmingomis aplinkybėmis, kurios leistų pagrįsti pabėgėlio statuso jiems suteikimą.
- 131 Kita vertus, dėl pavojaus, kad atitinkamam asmeniui gali būti skirta baudžiamoji sankcija vien dėl to, kad jis negalėjo nežinoti, jog prieglobsčio prašymas bus atmestas, kyla abejonių dėl bet kokios pagalbos, skirtos sudaryti sąlygoms įvykdyti šiuos du pagrindinius prieglobsčio suteikimo procedūros etapus, t. y. paprašyti prieglobsčio ir pateikti jo prašymą, teisėtumo. Taip juo labiau yra, nes pagal Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktą už šią nusikalstamą veiklą baudžiama ypač griežta bausme – laisvės atėmimu.
- 132 Tuo remiantis darytina išvada, kad šia nuostata gali būti labai atgrasomas bet kuris asmuo, norintis teikti bet kokią pagalbą prašant prieglobsčio ar teikiant prieglobsčio prašymą, neatsižvelgiant kokiu statusu remdamasis asmuo tai daro, nors šia pagalba siekiama tik suteikti galimybę trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės pasinaudoti savo pagrindine teise prašyti prieglobsčio valstybėje narėje, kuri garantuojama Chartijos 18 straipsnyje ir sukonkretinta Direktyvos 2013/32 6 straipsnyje.
- 133 Iš šio sprendimo 116–132 punktų matyti, kad Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktu, siejama su šio straipsnio 2 ir 3 dalimis, viršijama tai, kas gali būti laikoma būtina kovos su sukčiavimu ar piktnaudžiavimu tikslui pasiekti.

– *Dėl kovos su neteisėta imigracija, kai pasitelkiamas klaidinimas*

- 134 Kalbant apie tikslą kovoti su neteisėta imigracija, kai pasitelkiamas klaidinimas, ir nesant reikalo nagrinėti, ar toks tikslas leidžia pateisinti visų teisių, įtvirtintų šio sprendimo 93 punkte nurodytose Sąjungos teisės nuostatose, apribojimus, pakanka pažymėti, kad bet kuriuo atveju Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktas nėra tinkama priemonė tokiam tikslui pasiekti.
- 135 Iš tiesų, pirma, Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktu nesiekiami nubausti asmens, kuris teikia materialinę ar finansinę pagalbą, skirtą padėti neteisėtai atvykti į Vengrijos teritoriją ar joje gyventi, nes už tokius veiksmus baudžiama pagal kitas šio kodekso nuostatas, kaip savo rašytinėse pastabose pripažįsta Vengrija.

- 136 Antra, reikia priminti, kad, viena vertus, bet kuris trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės turi teisę pateikti tarptautinės apsaugos prašymą valstybės narės teritorijoje, įskaitant jos sienas ar tranzito zonas, net jeigu jie šioje teritorijoje yra neteisėtai (2020 m. birželio 25 d. Sprendimo *Ministerio Fiscal (Institucija, galinti gauti tarptautinės apsaugos prašymą)*, C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, 73 punktą ir 2020 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Komisija / Vengrija (Tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimas)*, C-808/18, EU:C:2020:1029, 96 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija). Ši teisė turi būti jam pripažinta, nesvarbu, kokia tikimybė, kad toks prašymas bus patenkintas.
- 137 Kita vertus, kaip priminta šio sprendimo 80 punkte, nuo tokio prašymo pateikimo dienos trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės įgyja tarptautinės apsaugos prašytojo, kaip jis suprantamas pagal Direktyvą 2013/32, statusą. Toks prašytojas iš principo negali būti laikomas neteisėtai esančiu valstybės narės, kurioje jis pateikė prašymą, teritorijoje, kol nėra priimtas sprendimas dėl jo pirmojoje instancijoje (šiuo klausimu žr. 2018 m. birželio 19 d. Sprendimo *Gnandi*, C-181/16, EU:C:2018:465, 40 punktą ir 2020 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság*, C-924/19 PPU ir C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 209 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 138 Todėl pagalbos teikimas siekiant paprašyti prieglobsčio arba pateikti prieglobsčio prašymą valstybės narės teritorijoje, net jeigu šią pagalbą teikiantis asmuo žino, kad šis prašymas nebus patenkintas, negali būti laikomas veikla, kuria padedama trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės neteisėtai atvykti į šios valstybės narės teritoriją ar gyventi joje.
- 139 Taip pat būtų ir tuo atveju, kai prieglobsčio prašytojas neturėtų teisės likti atitinkamos valstybės narės teritorijoje tuo metu, kai nagrinėjamas jo prašymas pirmojoje instancijoje, kaip išimties tvarka numatyta Direktyvos 2013/32 9 straipsnio 2 dalyje. Iš tiesų, kadangi pagalba, už kurią baudžiama pagal Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktą, tik leidžia suinteresuotajam asmeniui paprašyti prieglobsčio arba pateikti tokį prašymą, o ne pasilikti tokiu atveju šios valstybės narės teritorijoje, ji negali būti prilyginta pagalbai neteisėtai gyventi šalyje.
- 140 Taigi, priešingai, nei galima suprasti iš Vengrijos rašytinių pastabų, pagal šį 353/A straipsnio 1 dalies a punktą baudžiama veika aiškiai skiriasi nuo veiksmų, už kuriuos valstybės narės privalo nustatyti tinkamas sankcijas pagal Direktyvos 2002/90 1 straipsnio 1 dalį. Iš tiesų tokius veiksmus sudaro, pirma, sąmoninga pagalba trečiosios šalies piliečiui atvykti į valstybės narės teritoriją arba per ją vykti tranzitu, pažeidžiant šios valstybės teisės aktus dėl užsieniečių atvykimo ir keliavimo tranzitu, ir, antra, siekiant pasipelnyti teikiama sąmoninga pagalba tokiam asmeniui apsigyventi valstybės narės teritorijoje pažeidžiant šios valstybės teisės aktus dėl užsieniečių gyvenimo šalyje.
- 141 Tačiau negalima pripažinti, kad trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės pažeidžia taisykles, susijusias su atvykimu į valstybių narių teritoriją ir gyvenimu joje, vien dėl to, kad jis atitinkamos valstybės narės teritorijoje prašo tarptautinės apsaugos. Todėl asmuo, kuris tik padeda šiam trečiosios šalies piliečiui arba asmeniui be pilietybės kompetentingų nacionalinių institucijų paprašyti prieglobsčio arba joms pateikti prieglobsčio prašymą, net jei žino, kad šis prašymas nebus patenkintas, negali būti prilygintas asmeniui, teikiančiam pagalbą neteisėtai atvykti, vykti tranzitu ar gyventi šalyje, kaip antai nurodytą Direktyvos 2002/90 1 straipsnio 1 dalyje.

- 142 Tokį aiškinimą patvirtina Pamatinio sprendimo 2002/946 6 straipsnis. Iš tiesų, nors pagal šią nuostatą valstybės narės įpareigojamos nustatyti veiksmingas sankcijas už Direktyvos 2002/90 1 straipsnyje numatytus pažeidimus, šio pamatinio sprendimo 6 straipsnyje aiškiai numatyta, kad šis sprendimas taikomas nepažeidžiant apsaugos, kuri suteikiama prieglobsčio prašytojams pagal tarptautinę teisę.
- 143 Taigi dėl Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkto, siejamo su šio straipsnio 2 ir 3 dalimis, atsirandantis teisių, įtvirtintų šio sprendimo 93 punkte nurodytose Sąjungos teisės nuostatose, apribojimas nėra pateisinamas.
- 144 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad Vengrija neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalį, 22 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalį, savo nacionalinėje teisėje nustačiusi baudžiamąją atsakomybę už veiksmus bet kurio asmens, kuris vykdydamas organizavimo veiklą padeda paprašyti prieglobsčio arba pateikti prieglobsčio prašymą jos teritorijoje, kai be jokių pagrįstų abejonių gali būti įrodyta, kad šis asmuo žinojo, jog šis prašymas negali būti patenkintas pagal šią teisę.
- 145 Tačiau Komisijos kaltinimą reikia atmesti tiek, kiek jis grindžiamas tuo, kad, priėmusi Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktą, Vengrija neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2013/32 12 straipsnio 1 dalies c punktą.

Dėl Policijos įstatymo 46/F straipsnio

Šalių argumentai

- 146 Komisija mano, kad Vengrija taip pat neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalį, 12 straipsnio 1 dalies c punktą, 22 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalį, kai numatė, kad Policijos įstatymo 46/F straipsnyje nustatyti judėjimo laisvės apribojimai taikomi asmenims, kurie įtariami padarę Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkte nurodytą nusikalstamą veiką arba dėl kurių buvo priimtas apkaltinamasis nuosprendis dėl šios veikos.
- 147 Šiuo klausimu ji, papildydama argumentus, pateiktus dėl Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio, pažymi, kad net jei Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalyje minimos organizacijos ir asmenys nuspręstų tęsti savo veiklą, nepaisydami to, kad dėl šios baudžiamosios teisės nuostatos jiems kyla baudžiamojo persekiojimo pavojus, būtų lengva jiems sutrukdyti ją vykdyti remiantis Policijos įstatymo 46/F straipsniu, pagal kurį bet kuriam asmeniui, net jeigu jis tik įtariamas pažeidęs šį 353/A straipsnį, draudžiama artintis prie Vengrijos išorės sienų. Toks Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalyje garantuojamos teisės apribojimas negali būti pateisinamas remiantis šios nuostatos antru sakiniu, nes šiame 46/F straipsnyje numatytos policijos priemonės automatiškai taikomos, kai tik iškeliamą baudžiamoji byla.
- 148 Be to, Komisija mano, kad dėl Policijos įstatymo 46/F straipsnio taikymo asmenims, kurie įtariami padarę Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkte nurodytą nusikalstamą veiką arba dėl kurių priimtas apkaltinamasis nuosprendis pagal šią nuostatą, Direktyvos 2013/32 12 straipsnio 2 dalies c punkte, 22 straipsnio 1 dalyje ir Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalyje garantuojamos teisės netenka prasmės.

- 149 Vengrija, papildydama savo gynybos argumentus, susijusius su Baudžiamojo kodekso 353/A straipsniu, atsako, kad logiška, jog asmuo, įtariamas padaręs nusikalstamą veiką, negali patekti į tokią svarbią priėmimo infrastruktūrą kaip tranzito zona.
- 150 Be to, kadangi „pagrįstas įtarimas“, kaip tai suprantama pagal pagrindinės bylos aplinkybėms taikytinos redakcijos 2017 m. birželio 26 d. *A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény* (2017 m. Įstatymas Nr. XC dėl Baudžiamojo proceso kodekso patvirtinimo) (*Magyar Közlöny* 2017/99), yra būtinas siekiant pradėti baudžiamąjį persekiojimą, draudimas patekti į tranzito zoną asmenims, dėl kurių pradėtas baudžiamasis persekiojimas dėl Policijos įstatymo 46/F straipsnyje nurodytų pažeidimų, atitinka Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalyje numatytą išimtį, pagrįstą viešosios tvarkos ar saugumo užtikrinimu. Konkrečiai kalbant, reikia pažymėti, kad asmenys, kurie įtariamai užsiimantys organizavimo veikla ir teikiantys prieglobsčio prašytojams informaciją, būtiną siekiant suklaidinti Vengrijos valdžios institucijas, kelia grėsmę saugumo ir viešosios tvarkos užtikrinimui ar administraciniam sienos perėjimo punktų valdymui, todėl 46/F straipsnis yra būtina ir pateisinama priemonė tvarkai prie valstybės sienų palaikyti.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 151 Komisija iš esmės kaltina Vengriją pažeidus Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalį, 12 straipsnio 1 dalies c punktą, 22 straipsnį ir Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalį, nes ji nustatė, kad Policijos įstatymo 46/F straipsnis taikomas asmenims, dėl kurių vykdomas baudžiamasis persekiojimas ar kurie nuteisti pagal Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktą.
- 152 Pagal šį 46/F straipsnį Vengrijos policijos tarnybos privalo neleisti bet kuriam asmeniui, kurio atžvilgiu vykdomas baudžiamasis persekiojimas, visų pirma pagal Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnį, priartėti prie Vengrijos išorės sienų arčiau nei aštuoni kilometrai.
- 153 Pirmiausia reikia patikslinti, kad, priešingai, nei teigia Komisija, iš pačios Policijos įstatymo 46/F straipsnio formuluotės matyti, kad jis netaikomas asmenims, kurie buvo nuteisti pagal šį 353/A straipsnį. Nors Vengrija neginčija, kad toks nuteisimas gali lemti draudimą atvykti į jos teritorijos konkrečią dalį, vis dėlto reikia pažymėti, kad ši pasekmė numatyta ne Policijos įstatymo 46/F straipsnyje, o kitoje Baudžiamojo kodekso nuostatoje, kuri nėra šio ieškinio dalykas.
- 154 Pateikus šią pirminę pastabą, pirma, reikia pažymėti, kad Policijos įstatymo 46/F straipsniu ribojamos teisės, kurias užtikrina šio sprendimo 151 punkte nurodytos Sąjungos teisės nuostatos.
- 155 Taigi, pirma, akivaizdu, kad šiuo 46/F straipsniu, kuriuo asmenims, įtariamais padarius Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkte nurodytą nusikalstamą veiką, užkertamas kelias susitikti su prieglobsčio prašytojais, kurie atvyksta prie Vengrijos išorės sienų, ribojama Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalyje garantuojama teisė susitikti su šiais prieglobsčio prašytojais.
- 156 Antra, Policijos įstatymo 46/F straipsnis taip pat turi būti laikomas Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalyje įtvirtintos teisės susitikti su sulaikytais prieglobsčio prašytojais apribojimu.
- 157 Iš tiesų pakanka pažymėti, kad pasibaigus Vengrijai skirtoje pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui Roskės ir Tompos tranzito zonos dar nebuvo uždarytos. Tačiau, pirma, daug tarptautinės apsaugos prašytojų turėjo likti tose tranzito zonose, kurios yra netoli Serbijos ir

Vengrijos sienos, visą jų prašymo nagrinėjimo laikotarpį ir, antra, šios zonos turėjo būti laikomos sulaikymo centrais, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2013/33 (šiuo klausimu žr. 2020 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Komisija / Vengrija (Tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimas)*, C-808/18, EU:C:2020:1029, 156–166 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

- 158 Taigi, užkirtus kelią asmenims, įtariamiems padarius Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkte nustatytą nusikalstamą veiką, atvykti netoli Vengrijos išorės sienų, įskaitant Roskės ir Tompos tranzito zonas, 46/F straipsniu bet kuriuo atveju buvo apribota Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalyje nurodytų asmenų ir organizacijų galimybė susitikti su dalimi tarptautinės apsaugos prašytojų, kurie, pasibaigus Vengrijai skirtoje pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui, buvo sulaikyti šios valstybės narės teritorijoje.
- 159 Trečia, pažymėtina, kad tarptautinės apsaugos prašytojo teisė konsultuotis su Direktyvos 2013/32 22 straipsnio 1 dalyje nurodytais asmenimis turi būti suprantama kaip apimanti teisę susitikti su šiais asmenimis, kaip tai patvirtina šios direktyvos 23 straipsnio 2 dalis.
- 160 Tuo remiantis darytina išvada, kad Policijos įstatymo 46/F straipsnis taip pat yra prieglobsčio prašytojams pagal Direktyvos 2013/32 22 straipsnio 1 dalį garantuojamų teisių apribojimas, kai jie yra ne arčiau nei 8 kilometrai nuo šios valstybės narės išorės sienų.
- 161 Ketvirta, kiek tai susiję su Direktyvos 2013/32 12 straipsnio 1 dalies c punktu, šio sprendimo 82 punkte nustatyta, kad Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punktas negali kliudyti naudotis pagal šią nuostatą tarptautinės apsaugos prašytojams pripažįstamomis teisėmis, nes ši nuostata taikoma tik jau pateikus tarptautinės apsaugos prašymą.
- 162 Atsižvelgiant į tai, reikia pažymėti, kad Policijos įstatymo 46/F straipsniu siekiama užkirsti kelią bet kuriam asmeniui, įtariamam padarius Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkte numatytą nusikalstamą veiką, susitikti su tarptautinės apsaugos prašytojais, esančiais netoli Vengrijos sienų, net ir jiems pateikus tarptautinės apsaugos prašymą. Tuo remiantis darytina išvada, kad šiuo 46/F straipsniu apribojama šių prašytojų teisė, kai jie jau pateikė prašymą, bendrauti su Direktyvos 2013/32 12 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytomis organizacijomis, nes tokia teisė reiškia, jog šios organizacijos turi turėti galimybę susitikti su minėtais prašytojais.
- 163 Antra, reikia pažymėti, jog atsižvelgiant į tai, kad Policijos įstatymo 46/F straipsniu ribojamos šio sprendimo 151 punkte nurodytos Sąjungos teisės nuostatomis garantuojamos teisės dėl to, kad atitinkamas asmuo įtariamą padaręs Baudžiamojo kodekso 353/A straipsnio 1 dalies a punkte nustatytą nusikalstamą veiką, nors ši nusikalstama veika prieštarauja Sąjungos teisei, toks apribojimas negali būti pagrįstai pateisinamas pagal šią teisę.
- 164 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad Vengrija neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalį, 12 straipsnio 1 dalies c punktą, 22 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalį, atėmusi teisę artintis prie jos išorės sienų bet kuriam asmeniui, kuris įtariamą, vykdydamas organizavimo veiklą, padėjęs paprašyti prieglobsčio arba pateikti prieglobsčio prašymą jos teritorijoje, kai be jokių pagrįstų abejonų gali būti įrodyta, kad šis asmuo žinojo, jog šis prašymas negali būti patenkintas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 165 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 3 dalį, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Tačiau Teisingumo Teismas gali nuspręsti, kad, be savo bylinėjimosi išlaidų, šalis padengia dalį kitos šalies bylinėjimosi išlaidų, jeigu tai pateisinama atsižvelgiant į nagrinėjamos bylos aplinkybes.
- 166 Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Vengrija iš esmės pralaimėjo bylą, pastaroji, atsižvelgiant į šios bylos aplinkybes, turi padengti ne tik savo bylinėjimosi išlaidas, bet ir keturis penktadalius Komisijos patirtų bylinėjimosi išlaidų. Komisija padengia vieną penktadalį savo bylinėjimosi išlaidų.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. Vengrija pažeidė įsipareigojimus pagal:

- 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos 33 straipsnio 2 dalį numačiusi, kad galima atmesti tarptautinės apsaugos prašymą kaip nepriimtina, motyvuojant tuo, kad prašytojas atvyko į jos teritoriją per valstybę, kurioje jis nėra persekiojamas ar jam nekyla didelės žalos grėsmė arba kurioje užtikrinamas tinkamas apsaugos lygis,
- Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalį, 22 straipsnio 1 dalį ir 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/33/ES, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo, 10 straipsnio 4 dalį savo nacionalinėje teisėje nustatiusi baudžiamąją atsakomybę už veiksmus bet kurio asmens, kuris vykdydamas organizavimo veiklą padeda paprašyti prieglobsčio arba pateikti prieglobsčio prašymą jos teritorijoje, kai be jokių pagrįstų abejonų gali būti įrodyta, kad šis asmuo žinojo, jog šis prašymas negali būti patenkintas pagal šią teisę,
- Direktyvos 2013/32 8 straipsnio 2 dalį, 12 straipsnio 1 dalies c punktą, 22 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 2013/33 10 straipsnio 4 dalį atėmusi teisę artintis prie jos išorės sienų bet kuriam asmeniui, kuris įtariamas padaręs tokią nusikalstamą veiką.

2. Atmesti likusią ieškinio dalį.

3. Vengrija padengia savo ir keturis penktadalius Europos Komisijos patirtų bylinėjimosi išlaidų.

4. Europos Komisija padengia vieną penktadalį savo bylinėjimosi išlaidų.

Parašai.